

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Neukum Flórián ügyvéd által képviselt felperesnek a Pallos István Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított perében, amely perbe a felperes pernyertessége érdekében dr. Kádár Zsófia ügyvéd által képviselt I. rendű, a dr. Kádár Zsófia ügyvéd által képviselt II. rendű beavatkozóként beavatkozott, a Fejér Megyei Bíróság 2010. szeptember 13. napján kelt 14.G.40.097/2010/4. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 125.000,- (Egyszázhuszonötezer) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek 2008. január 18-án vállalkozási szerződést kötöttek, amelyben vállalkozási díjként 845.000.000,- Ft + áfa összeget határoztak meg. A vállalkozási díjból az alperes nem fizetett ki 113.393.722,- Ft-ot, továbbá teljesítés igazolás alapján pótmunkaként 34.020.144,- Ft és 3.064.638,- Ft vállalkozási díj kifizetésére sem került sor. Ezen túlmenően 1.006.980,- Ft, valamint 3.251.154,- Ft kártérítésre tartott igényt. Mivel ezeket az összegeket az alperes nem fizette ki, ezért a felperes ezen összegek, valamint késedelmi kamat megfizetésére kérte az alperest kötelezni a 2009. április 6-án benyújtott keresetlevelében.

Az elsőfokú eljárásban a **K.H. Zrt.** I. rendű, valamint a **G.H. Zrt.** II. rendű beavatkozóként 2009. szeptember 3-án 14. sorszám alatt beavatkozás iránt kérelmet terjesztettek elő. Az I. rendű beavatkozó a felperessel kötött engedményezési szerződésre, míg a II. rendű beavatkozó az ezt biztosító

kezességvállalás alapján kifizetett összegre alapította a beavatkozás iránti kérelmét. Ezt követően a felperes 16. sorszám alatt módosította a keresetét, a továbbiakban nem kért teljesítést az alperestől, mivel az engedményezési szerződés alapján a perben érvényesített követelés jogosultja a beavatkozni kívánó K.H. Zrt. A Pp. 123. §-a alapján annak megállapítását kérte, hogy a peres felek között 2008. január 18-án a székesfehérvári ... hrsz. alatti ingatlanokon a szerződés 2.2. és 2.3. pontjaiban részletezett építési feladatokra létrejött vállalkozási szerződésben foglalt teljesítéseit szerződésszerűen elvégezte és az alperes elállása jogellenes volt. Kérte továbbá, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy részére a szerződéses teljesítés alapján a marasztalási keresetben megjelölt összegek járnának, amennyiben ezen összegeket engedményezés útján nem ruházta volna át a K.H. Zrt.-re. Kereseti kérelmének jogalapjaként a Ptk. 402. §-át és 339. §-át jelölte meg.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes módosított kereseti kérelmének az elutasítását kérte, figyelemmel arra, hogy álláspontja szerint a Pp. 123. §-a alapján a megállapítási kereset feltételei nem állnak fenn. Előadta, hogy a felperes az engedményezésre tekintettel nem jogosult arra, hogy az alperessel kötött szerződésből eredően vele szemben bármilyen követelést vagy jogot érvényesítsen, amiből az is következik, hogy arra sem jogosult, hogy bármilyen jog vagy követelés fennállásának megállapítását kérje.

A Pp. 123. §-a alkalmazásának egyik konjunktív feltétele az, hogy a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvásának a szükségessége fennálljon. Mivel a felperes a szerződésből eredő minden jogát és követelését átruházta a bankra, ezért a felperesnek nincs olyan joga az alperessel szemben, amelynek megvédése szükséges lehet. A törvény szerinti másik konjunktív feltétel az, hogy a felperes teljesítést a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában ne követelhessen. A felperes nem a jogviszony természeténél fogva nem jogosult teljesítést követelni, hanem azért, mert a követelését másra ruházta, azaz jelen esetben van olyan jogosult, aki a perbeli követelést érvényesíteni tudná.

A Fejér Megyei Bíróság a 2009. november 2. napján kelt 14.G.40.052/2009/19. számú ítéletében a felperes kereseti kérelmét elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 900.000,- Ft eljárási illetéket, az alperesnek 15 napon belül 100.000,- Ft, az áfát is magában foglaló perköltséget. A felperes fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla a 2010. július 8. napján kelt 14.Gf.40.012/2010/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy a másodfokú eljárás során a felperesnek, az alperesnek és a beavatkozónak személyenként 125.000,- Ft költsége merült fel. A felperes illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték összege 900.000,- Ft.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján helyezte hatályon kívül, mivel a II. rendű beavatkozó kérelmét nem bírálta el, amire csak az elsőfokú eljárásban van lehetőség, mert ennek elmaradása esetén a beavatkozó eljárási jogai sérülnek.

A megismételt eljárásban a Fejér Megyei Bíróság a 2010. július 26. napján kelt 14.G.40.097/2010/2. számú végzésével a G.H. Zrt. részére a felperes pernyertessége érdekében történő beavatkozást engedélyezte.

A 2010. szeptember 13-án tartott tárgyaláson a felperes a keresetét módosította, másodlagos kereseti kérelemként az 1.006.980,- Ft és a 3.251.154,-Ft összegű tételek vonatkozásában, összesen 4.258.134,- Ft tőke és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra tekintettel, hogy ezek az engedményezési szerződésben nem szerepelnek.

Az alperes az ellenkérelmében a módosított, illetőleg a másodlagosan előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában is annak elutasítását kérte, figyelemmel arra, hogy a felperes által hivatkozott két tétel is a vállalkozási szerződéssel összefügg, attól nem választható el, ezek az anyagok a szerződés teljesítése érdekében kerültek a helyszínre, ezért ezt az igényt sem jogosult a felperes érvényesíteni az engedményezési szerződésre tekintettel.

A felperes ezt követően úgy nyilatkozott, hogy a felek között ez az egy szerződéses kapcsolat volt, a két tétel alatt felsorolt anyagok is ezen szerződés teljesítése kapcsán kerültek a helyszínre kiszállításra.

A Fejér Megyei Bíróság a 2010. szeptember 13. napján kelt 14.G.40.097/2010/4. számú ítéletével a felperes kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 900.000,- Ft eljárási és 900.000,- Ft fellebbezési illetéket, az alperesnek 15 napon belül 250.000,- Ft, az áfát is magában foglaló, perköltséget.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy az engedményezési szerződés 2/a. pontja szerint a felperes és az alperes között létrejött, a H. lakónegyedre szóló vállalkozási szerződésből a felperest megillető összes, jelenleg fennálló és a jövőben keletkező engedményezhető követelés engedményezése történt meg, beleértve az engedményezett szerződés szerinti értékesítések, szolgáltatások szerződéses ellenértékét, késedelmi kamatokat, díjakat, jutalékot és minden egyéb jogcímen az engedményező felperesnek járó összegre vonatkozó követelést.

Az engedményezési szerződés 3/a. pontja szerint az engedményező a kötelezettségek biztosítása érdekében a bankra engedményezte az engedményezett követelést. Az engedményezés hatálya pedig az engedményezési szerződés felek általi aláírásának napján állt be.

A 3/b. pont szerint az engedményezéssel egyidejűleg az engedményező visszavonhatatlanul felhatalmazta a bankot minden olyan, az engedményezőt megillető jog engedményező nevében történő gyakorlására, amely szükséges lehet annak érdekében, hogy az engedményezett szerződés szerinti, vagy azzal kapcsolatos valamely követelés esedékessé és fizetendővé váljon.

Az engedményezési szerződésről a felek az alperest értesítették.

A felperes az engedményezési szerződés létrejöttét és annak érvényességét nem vitatta, erre tekintettel a kereseti kérelmét módosította és marasztalás helyett a Pp. 123. §-a alapján megállapítási keresetet terjesztett elő.

A Pp. 123. §-ában rögzítettek szerint a megállapítási kereset benyújtásának két feltétele van, amelyek közül megvalósult az, hogy a felperes teljesítést a perben nem követelhet, mivel a részére járó vállalkozási díjat és egyéb, a szerződésből eredő követelést a K.H. Zrt.-re engedményezte.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azonban nem valósult meg az a feltétel, amely szerint a megállapítási kereset a felperes jogainak az alperessel szembeni megóvása miatt lenne szükséges. Ebben a körben az elsőfokú bíróság arra hivatkozott, hogy a felperes felszámolási eljárás alatt áll, a felszámolási eljárás a felperes hitelezőinek a védelmét szolgálja, ezért a felszámolási eljárás során történő megtérülések sem a felperes jogainak védelmét szolgálják. Az engedményezésre tekintettel a felperes követelésének jogszerűsége megállapítása sem javíthat a felperes vagyoni helyzetén. Erre tekintettel annak a körülménynek sincs jelentősége, amelyre a felperes hivatkozott, amely szerint a felperes által teljesített munka ellenértéke meghaladja azt az összeget, amellyel a felperes a K.H. Zrt.-nek tartozik. Abban az esetben ugyanis, ha ez megállapításra is kerülne, ezzel kapcsolatos pénzkövetelést akkor is csak a K.H. Zrt. jogosult érvényesíteni, a felperesnek pedig a K.H. Zrt.-vel kell elszámolnia, ahogy azt az engedményezési szerződés is rögzíti az esetleges, a bankhoz befolyt és a felperesi tartozást meghaladó összegek tekintetében.

Mindezekon túl az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azért sincs helye a megállapítási kereset előterjesztésének, mert a felek között jogviszony nincs. A felperes az engedményezéssel a követeléssel kapcsolatos minden jogot átruházott a K.H. Zrt.-re, így a követeléssel kapcsolatos igényérvényesítési jogot is. Az engedményezés folytán a felperes már nem jogosultja a perbeli követelésnek, a felperes és az alperes között a jogosulti jogutódlás miatt jogviszony nincs. Megállapítási keresetnek pedig csak egymással jogviszonyban álló felek között lehet helye, amennyiben marasztalást a jogosult nem kérhet. Jelen esetben azonban van olyan szerv, amely a vállalkozási szerződés alapján marasztalást kérhet. Megállapítható az, hogy a követelés jogosultja a K.H. Zrt., aki jogosult arra, hogy bármilyen követelést a vállalkozási szerződéssel kapcsolatban az alperessel szemben érvényesítsen.

A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a megállapítási kereset előterjesztésének a feltételei nem állnak fenn, erre tekintettel utasította el a felperes elsődleges keresetét.

A másodlagos kereseti kérelemben a felperes marasztalás iránti igényt terjesztett elő két tétel vonatkozásában. A felperes azt nem vitatta, hogy a felek között csak ez a jogviszony állt fenn, más szerződéses kapcsolat közöttük nem volt. Az engedményezési szerződés 2/a. pontjának rendelkezésére tekintettel az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezen igények tekintetében is engedményezés történt, ezért a felperes ezeket a követeléseket sem jogosult érvényesíteni, ezért a másodlagos kereseti kérelmet sem találta megalapozottnak.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával az elsődleges kereseti kérelmének történő helyt adást; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára

történő utasítását; harmadlagosan az alperes 4.258.134,- Ft tőke és járulékai megfizetésére történő kötelezését, valamint az alperes perköltségben való marasztalását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban a levont jogi következtetése helytelen.

Egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a megállapítási kereset egyik feltétele megvalósult, az, hogy a felperes nem követelhet teljesítést. A másik feltétel vonatkozásában azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az nem valósult meg, amely téves, mivel a K.H. Zrt. egyéb fedezetek birtokában nincs rászorulva az alperessel szembeni igény érvényesítésére a rá engedményezett követelésből. Az alap hitelszerződés alapján, a fenti követelésen kívül a hiteljogviszony kezességekkel és zálogjogokkal biztosított, ezért a bank, amennyiben az egyszerűbb utat választja, lehívja a tárgyi és személyi biztosítékokat és nem él az engedményezett követelés érvényesítésének bonyolult és elhúzódó eszközével. Ebben az esetben a felperesre száll vissza majd a követelés, de ez időben olyan későn történhet, hogy a jog érvényesítése már lehet, hogy értelmét veszti. Erre tekintettel a felperes jogainak védelme érdekében szükség van a megállapítási kereset megindítására.

Téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a peres felek között nincs jogviszony, mivel a felek között vállalkozási jogviszony volt, amely elállás miatt szűnt meg. Ez a megszűnés azonban nem teszi meg nem történné a vállalkozási szerződést, valamint az abból eredő egyéb kötelezettségeket.

Amennyiben helyes volna a fenti megállapítás, a felperes által érvényesíteni kívánt 1.006.980,- Ft értékű kő és a 3.251.154,- Ft értékű egyéb anyag erejéig, akkor is megalapozott lenne a felperes keresete, mivel a fenti anyagokat az alperes a vállalkozási jogviszonytól függetlenül jogalap nélkül szerezte meg, azok ellenértékével a vállalkozási szerződéstől függetlenül tartozik.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helytálló jogi következtetéssel utasította el a felperes keresetét.

Az elsőfokú bíróság a felperes és az I. rendű beavatkozók közötti engedményezési szerződés helytálló értelmezésével utasította el a felperes megállapításra vonatkozó módosított kereseti kérelmét a Pp. 123. §-ában írt feltételek hiányában. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtett azon jogi álláspontjával, hogy nincs olyan joga a felperesnek, amely az alperessel szemben való megóvása miatt szükségessé teszi a megállapítási kereset indítását. Önmagában az a körülmény, hogy a K.H. Zrt. egyéb fedezetek birtokában nincs ráutalva az alperessel szembeni igény érvényesítésére, nem ad alapot a megállapítási kereset előterjesztésére.

A másodlagos fellebbezési ellenkérelem is alaptalan, mivel az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban nem követett el eljárási szabálysértést, további bizonyítási eljárás lefolytatására a megállapítási kereset, illetőleg a harmadlagosan előterjesztett marasztalási kereset vonatkozásában nincs szükség. Olyan bizonyítási indítvány előterjesztésére, ami alapján a bizonyítási eljárást le kellene folytatni a felperes a fellebbezésében nem is hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el az alperes marasztalására irányuló keresetét is. Mivel az engedményezési szerződés tartalmazza ezt a két tételt is, továbbá a felperes maga nyilatkozott úgy, hogy csak egy szerződéses kapcsolat volt a felek között, és ebben a két tételben felsorolt anyagok is ezen szerződés teljesítése miatt kerültek a helyszínre kiszállításra, ezért azok ellenértékével sem a vállalkozási szerződéstől függetlenül tartozik.

A felperes a fellebbezésében arra helyesen hivatkozott, hogy vállalkozási jogviszony volt a felek között, azonban az abból eredő valamennyi követelést, jogosultságot a bankra engedményezte, ezért a vállalkozási jogviszonyra hivatkozással az alperessel szemben semmilyen igényt nem érvényesíthet.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - annak helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetnie. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg és azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2011. év február hó 3. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő

